

Роечко В. В., Коробка Р. В., аспіранти

ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України»

РОЗМІЩЕННЯ КОШТІВ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ

Страхові компанії, виступаючи у ролі фінансових посередників, забезпечують кругообіг фінансових ресурсів між економічними суб'єктами, які функціонують на ринку. Страховики як портфельні інвестори на фінансовому ринку виконують наступні функції: мобілізацію фінансових ресурсів індивідуальних інвесторів у страховий фонд та трансформацію їх в інвестиційний капітал; інвестування акумульованих та власних коштів в дозволені законодавством активи; збалансування попиту та пропозиції на ринку капіталів через перерозподіл фінансових ресурсів між постачальниками та споживачами інвестиційного капіталу; диверсифікацію ризиків інвестування в різні види активів; створюють умови для підвищення ліквідності фінансових інструментів через залучення послуг компанії з професійного управління активами; забезпечують фінансування галузей економіки країни тощо.

Беручи до уваги специфіку страхової діяльності, можна з впевненістю відмітити, що ресурси страхових компаній виступають важливим джерелом інвестиційного капіталу в економіку країни. Логічним поясненням цього є інверсійність страхового циклу, тобто отримання страхових платежів передують настанню страхових випадків. Протягом терміну дії договору страхові компанії мають право розпоряджатися тимчасово вільними грошовими коштами страхувальника, які акумульовані у страхових резервах.

Поведінка страховика у виборі фінансових інструментів та їх співвідношення в інвестиційному портфелі безпосередньо пов'язана з характером грошових коштів, які використовуються в процесі інвестиційної діяльності. Так, ресурсна база інвестиційної діяльності страхових компаній України за період 2002-2010 рр. зросла в 6,75 рази. Доцільно відмітити, що тільки 41,06% інвестиційних ресурсів страхових компаній України представлено страховими резервами. Інвестиційна діяльність вітчизняних

страхових компаній в основному здійснюється з використання власного капіталу внаслідок домінування в структурі страхового портфелю договорів з ризикового страхування та страхування відповідальності.

В умовах поступового зниження відсоткових ставок за банківськими депозитами та появи інвестиційно привабливих фондових інструментів страхові компанії все активніше розміщують власні та залучені кошти на фондовому ринку. Так, за підсумками III кварталу 2011 р. вітчизняні страхові компанії 49 % активів, дозволених для представлення страхових резервів, розмістили в цінних паперах з домінуванням акцій у структурі вкладень. До сфери інвестиційних пріоритетів страхових компаній України можна віднести цінні папери найбільш великих і надійних компаній зі стабільними фінансовими показниками («блакитні фішки») та вкладення коштів в афілійовані структури компанії через придбання їх акцій. Так, за результатами 9 місяців 2011 року частка акцій в структурі портфелю цінних паперів вітчизняних страхових компаній становить 84,44 %.

Проте досвід функціонування вітчизняних страхових компаній засвідчує про недостатню активність у сфері управління активами компанії. Довірче управління дозволяє страховикам підвищити прибутковість їх інвестицій, забезпечити необхідний рівень платоспроможності й фінансової стійкості, а також зосередити увагу на страховій діяльності, звільнившись від виконання непрофільних для страхової компанії функцій.

Таким чином, при здійсненні інвестиційної діяльності страховики націлені на збереження та капіталізацію власних та залучених коштів, при цьому забезпечуючи їх необхідним обсягом фінансових ресурсів у разі настання страхового випадку для виконання зобов'язань та диверсифікацію інвестиційних ризиків за різними напрямками.